1853. 53.

N°. 5

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 12 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 11 Januarij.

De *Gemeentestem* deelt mede, dat door den Minister van Binnenl. Zaken het gevoelen van Ged. Staten der provincie Zuidholland is gevraagd, ten aanzien der drie besluiten, door den Gemeenteraad van Leyden tot regeling der zaak van het Huiszittenhuis genomen, — in verband met de door hen in de maand September 1851 geweigerde goedkeuring der aangegane schikking.

— Wij laten hier volgen een ons op ll. Zaturdag toegezonden stuk, tot welks plaatsing toen tijd en ruimte ontbrak.

Het groote vocaal en instrumentaal concert dat onze stadgenoot Nicolaï vóór zijn vertrek uit Leyden zich voorstelde te geven, en dat door zoovelen met verlangen wordt te gemoet gezien, is bepaald op Donderdag den 27sten dezer maand. Hij zal daarbij als obligatist op de piano en als dirigent van eigene orchestcompositie optreden, zeker met niet minder goeden uitslag dan toen hij van zijne talenten op het orgel zulke uitnemende blijken gaf, en zeker met niet minder voldoening, dan toen hij door zijn pianospel op het Gewandhausconcert, en bij de uitvoering zijner orchestouverture en andere compositiën op het concert van het conservatorium te Leipzig, zoo algemeene loftuitingen en gunstige vermelding in onderscheidene Duitsche dagbladen heeft ingeoogst.

Het is hem gelukt tot opluistering van dien avond zich van de medewerking van eene onzer meest beroemde zangeressen, Mevrouw Offermans van Hove uit 's Gravenhage te verzekeren, en hij mag zich overtuigd houden dat het solo-vioolspel van zijnen vriend, den Heer A. J. Wetrens eenen grond te meer levert, om van dien avond veel genot te wachten.

Daar de opbrengst van het concert strekken moet tot eene bijdrage om te voorzien in wat hem voor zijn voorloopig verblijf alhier en zijne vestiging in eenen nuttiger werkkring elders noodig is, heeft hij op raad van hen die tot dusverre zijne belangen verzorgden, den prijs der toegangbilletten bij inteekening hooger moeten stellen, dan het geval zoude geweest zijn, wanneer hij het schouwburglokaal tegen eenen billijken huurprijs beschikbaar had kunnen erlangen; bij de meer beperkte ruimte die de Stads-Gehoorzaal aanbiedt, was het onraadzaam den dáár meestal vastgestelden toegangprijs te verminderen. Van harte wenschen wij, dat de belangstelling van Leydens inwoners bij deze gelegenheid evenzeer en even gunstig moge blijken, als toen vóór vier jaren door Commissarissen der Maatschappij voor Toonkunst alhier, onder welwillende medewerking van drie in Leyden gevestigde Muziekgenootschappen, een concert ten voordeele van de verdere studiën van N. gegeven is.

— Wij vernemen met genoegen dat bij besluit van den Minister van Binnenlandsche Zaken de Heer W. F. G. Nicolaï benoemd en aangesteld is tot Leeraar aan de Koninklijke Muziekschool te 's Gravenhage.

— De Heer Dr. G. Simons van Delft hield den 7den dezer in het Natuurkundig Gezelschap te Utrecht eene belangrijke voordragt over de droogmaking van het Haarlemmermeer. Hij begon met een kort verslag te geven van den loop der werkzaamheden; reeds in 1840 opgevat, meende Spreker, dat men kon zeggen, dat eerst in April 1849 de eigentlijke droogmaking was aangevangen, toen de drie stoomwerktuigen Leeghwater, Cruquius en Lynden hunne gezamentlijke werking begonnen. De Heer Simons zette de redenen uiteen, die geleid hebben tot het later aanvangen van dit nuttige werk; de meest gewigtige dier redenen was de noodzakelijkheid, waarin men verkeerde, om, alvorens den arbeid krachtig te kunnen doorzetten, eene overeenkomst te treffen met het Hoogheemraadschap van Rijnland. Die overeenkomst kwam in 1847 tot stand, waarna de laatste machines eerst konden besteld worden. Na een arbeid van 39 maanden was het meer van water geledigd. Wat waren echter de redenen, dat deze lediging zooveel langer duurde dan was verwacht? De geëerde spreker gaf ze duidelijk op. Door de overeenkomst, met Rijnland gesloten, mogten de stoomwerktuigen alleen op bepaald peil werken. Door die bepaling gingen er 7 maanden verloren, in welke niet konde gemalen worden, terwijl men 3 maanden bij deze 7 moet voegen voor 't geen men in dien tijd achteruitging; behalve deze 10 maanden, gingen er 11 verloren door kwel en onvoorziene toevallen, aan de machines overgekomen toevallen, die spreker op de meest duidelijke wijze verklaarde, doch die hij niet aan de deugdelijkheid der stoomwerktuigen wilde geweten hebben. Deze 21 maanden van de 39 afgetrokken lieten 18 maanden over, eene tijdruimte die geen deskundige te lang zou noemen voor de uitmaling van eene zoo belangrijke massa water. Spreker ging hierop na, of de droogmaking aan 't voorgestelde doel beantwoordde; hij durfde dit gereedelijk aannemen. Hij toonde aan, dat, als men in aanmerking nam de hoeveelheid water, die, na eene honderdjarige ervaring, door den regen kan worden aangevoerd, en ook berekende wat de kwellen konden opwerken, de drie stoomwerktuigen in de meest ongunstige omstandigheden voldoende waren, om de meer droog te houden; — en dat, als men alles begrootte, wat het in werking hebben der machines zou kosten, men tot de som kwam van ƒ 55,000 of ƒ 3 de bunder per jaar. In vergelijking van andere polders, meende spreker, deze opoffering gering te mogen noemen. Spreker wees er echter ook op, dat de droogmaking niet tot doel had gehad winstbejag, maar afwending van gevaar, hij herinnerde daartoe aan 't jaar 1836, toen de hevige winden het water uit de meer zoo opvoerden, dat eerst Amsterdam en daarna Leyden met omliggende streken werden overstroomd; ongelukkig noemde hij het, dat men zoo spoedig zulke toestanden kon vergeten, en dat de ingelanden van Rijnland, trouwens met zoovele anderen, zoo weinig schenen te leeren uit ervaring. Hij verzekerde nog, dat de grond, ofschoon op enkele punten geheel zanderig, echter over 't geheel aan de verwachting voldeed. Ten slotte gaf de geachte redenaar op, wat de gevolgen der droogmaking voor Rijnland zouden wezen. Hij erkende, dat de vermindering van den boezem van Rijnland van ruim 22,000 op ruim 5,000 bunders eenige ongeriefelijkheden aanbood, maar wees tevens duidelijk aan, dat de voordeelen niet minder waren. Door de verkleining toch van den boezem was het gemakkelijker, het water op bepaald peil te houden; dat vroeger voor het Rijnland benoorden den Rijn geen maalpeil was bepaald, was alleen toe te schrijven aan de onmogelijkheid hiertoe, toen door opwaaijing van het water dit op een dag soms ruim eene el in hoogte kon verschillen, en dus de bepaling van een maalpeil zonder vrucht zou geweest zijn. Daarbij kon men door de verkleining van den boezem de bevaarbaarheid van de kanalen beter geregeld houden, en door het bij Gouda aan te leggen stoomgemaal, ook voor eenen geregelden aanvoer van water des noodig in den zomer zorgen. Ook toonde de Spr. aan, dat het reeds was gebleken uit de waarnemingen, sinds 1809 gedaan, die men met naauwgezetheid had nagegaan, dat de waterstand niet ongunstiger was geweest in het tijdvak, sinds de Haarlemmermeer was afgesloten, en dat er in dat tijdvak juist een gunstige stand in het voorjaar was opgemerkt, als wanneer de landman zoo groot belang heeft bij den waterstand.

Spreker meende daarom teregt zich te mogen verheugen over de gelukkige voltooijing van een werk, dat ons tot eer verstrekt en dat hij hoopte, dat, even als onze droogmakerijen in de 17de eeuw, het teeken mogt wezen van een vernieuwden bloei en welvaart van ons vaderland. *(Utr. Cour.)*

— Te Lisse is door den Kerkeraad der Hervormde gemeente het besluit genomen, dat voortaan geene bedeeling zal uitgereikt worden aan die leden der gemeente die sterken drank gebruiken.

Zoo zijn er dan nu reeds vijf — misschien nog andere, ons onbekende — diakonie-besturen, namelijk te Wassenaar, Putten, Vlissingen, Tubbergen en Lisse, welke het inzien (en dienovereenkomstig handelen) dat de aalmoezen door de Christelijke gemeente niet worden gegeven, om daarmede te gemoet te komen aan uitgaven, die niet slechts voor allen onnoodig zijn, maar bij velen aanleiding geven tot allerlei zonden en bij de meesten de eenige of de mede-oorzaak zijn der armoede, waarvoor bedeeling gevraagd wordt. *(Volksvr.)*

— Ds. F. C. van den Ham te Utrecht heeft even als Ds. Beets te Heemstede voor de beroeping als Hoogleeraar aan de Kaap de Goede Hoop bedankt.

— In 1852 ontvingen, zoo ver bekend is, de Diakoniën der Hervormde Gemeenten in ons Vaderland aan giften bij uitersten wil of bij den levende geschonken ƒ 39,510, de kerken ƒ 16,800, benevens onderscheiden bunders land op ƒ 40,000 te schatten, en zilverwerk voor de bediening van Doop en Avondmaal de noodlijdende kerken ƒ 5,500. Voor den opbouw van de Protestantsche kerk te Turyn werd waarschijnlijk meer dan ƒ 30,000 ingezameld. Deze opgaaf echter moet als zeer onvolledig worden aangemerkt, daar omtrent giften in de aanzienlijkste gemeenten, weinig wordt medegedeeld.

— Van het Nieuwe Diep wordt van den 8sten geschreven, dat de aanhoudende z. w. winden nog dagelijks eenige der schepen doen terugkeeren, welke op 23 Dec. ll. met z. o. wind, slechts een enkelen dag en nacht aanhoudende, deze haven verlieten; reeds zijn 21 schepen, grootendeels met zwaardere of ligtere zeeschade, hier terug, waarvan twee, met passagiers aan boord, reeds driemaal te vergeefs uitzeilden. Men verwacht dagelijks nog andere.

— Het Munt-Collegie te Utrecht zal den 25sten ter Raadkamer van voornoemd Collegie, in 's Rijks Muntgebouw aan de Neude, in het openbaar aanbesteden, de levering van 3,845 Ned. ℔ koperen plaatsjes voor halve cents.

— Van Harderwijk zal den 20sten een detachement van 40 man naar West-Indië vertrokken.

— Van den Helder zijn in 1852 naar Engeland uitgevoerd 2,376 koeijen, 1522 kalveren, 31,293 schapen en 207 varkens.

'S GRAVENHAGE, 11 Januarij.

Z. M. heeft tot Burgemeester van Anlo benoemd T. Braams, met toekenning van eervol ontslag als Burgemeester van Gasselte.

— Bij besluit van den 10den dezer, is door Z. M. benoemd tot Burgemeester der gemeente Dokkum, Mr. E. Jongsma.

— Bij Kon. besluit van den 8sten dezer, is benoemd tot inspecteur der registratie en domeinen van de derde klasse, de Heer R. van de Kasteele, thans Ontvanger der registratie en domeinen ten arrondissements-kantore Eindhoven.

— Door den Minister van Binnenl. Zaken zijn tot correspondenten benoemd, om de Hoofdcommissie tot de geologische kaart en beschrijving van Nederland in hare werkzaamheden te ondersteunen: Dr. A. Brants, lid der Gedeputeerde Staten van Gelderland, op den huize het Joppe bij Zutphen; J. J. Bruinsma, Apotheker te Leeuwarden; A. Fokker, Med. Doctor te Middelburg; J. H. Stork, Predikant te Weerselo.

— Op Woensdag en Donderdag zal de Minister van Finantien, voorloopig belast met het Bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., geen gehoor verleenen.

— Op den avond van den 6den had hier weder eene openbare vergadering plaats van de afdeeling 's Gravenhage der Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank. De Voorzitter, de Heer Canter Visser, opende de vergadering, de eerste in het nieuwe jaar, met eene toepasselijke aanspraak. Daarna trad de Oud-Bestuurder, de Heer Mr. C. C. E. d'Engelbronner, op, die eene rede hield over de valsche schaamte, die soms werd aangenomen, om zich aan de vereeniging aan te sluiten. Die rede werd door de talrijke menigte, die was opgekomen, met veel belangstelling aangehoord. De afdeeling mag zich over de voortdurende toeneming van het getal harer leden verheugen.

HAARLEM, 8 Januarij.

De hier bestaande Gymnastie-school, van welker oprigting wij voor eenige weken berigt gaven, en die in een bloeijenden toestand verkeert, is nu ook dienstbaar gemaakt aan de bevordering van het belang der minvermogende kinderen in deze stad. Door de zorg van het departement Haarlem der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen is voor een zeker aantal knapen en meisjes uit den minvermogenden stand de gelegenheid geopend, om in die school kosteloos geregeld in de gymnastie geoefend te worden. Heden zijn deze oefeningen begonnen.

NIJMEGEN, 8 Januarij.

De uitgever der *Nieuwe Nymeegsche Courant*, werd heden, bij vonnis van de Arr. regtbank alhier, ter zake van den Wel-Eerw. Heer J. M. Triebels, Deken en Pastoor der R. K. Augustijnen kerk, in een artikel zijner courant te hebben gelasterd, veroordeeld tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 3 maanden, geldboete van *f* 500 en gemis der burgerregten gedurende den tijd van 10 jaren, met toewijzing van den eisch der beleedigde partij tot aanplakking van het vonnis aan al de kerken van het district en verwijzing in de kosten. Naar men verneemt zal de veroordeelde zich van dat vonnis in hooger beroep voorzien en alsdan door den Heer Mr. Lipman, Advokaat te Amsterdam, worden bijgestaan.

MIDDELBURG, 8 Januarij.

Eergisteren heeft de nieuw benoemde Commissaris des Konings in deze provincie, Jhr. van Tets, zijne eerste gehoor verleend. Het werd talrijk bezocht; bijna alle collegien en notabiliteiten waren tegenwoordig.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Januarij.

Volgens eene uit officiele bronnen geputte opgave, bestaat de Britsche zeemagt thans uit 545 oorlogsvaartuigen, voerende elk van 2 tot 120 stukken geschut. Daaronder 180 gewapende stoombooten, van 100 tot 800 paardekrachten. Deze vloot, de grootste die eenige zeemogendheid immer heeft bezeten, gebruikt in vredestijd de dienst van 140,000 zeelieden, 2000 scheepsjongens en 15,000 mariniers.

— Volgens de officiele opgaven hebben de gewone staatsinkomsten van Groot-Brittannie in het met den 5den dezer maand geëindigde dienstjaar 48,802,833 £ bedragen, tegen 48,042,914 in het voorafgegane jaar. Het geheele staatsinkomen heeft in het afgeloopen dienstjaar 50,466,193 £ bedragen, en in het vorige 49,489,267, zoodat het in een jaar met 976,926 £ is toegenomen.

Het overschot der middelen, waarvan een vierde tot schulddelging bestemd is, heeft, niettegenstaande de aan de belastingpligtigen verleende verligting en de buitengewone uitgaven voor den Kafferoorlog enz., in het afgeloopen dienstjaar 4,915,078 bedragen; welke batig slot echter door nog te doene uitgaven eenige vermindering kan ondergaan. De bovenstaande uitkomsten van het financiele jaar worden als heugelijke blijken van de toenemende welvaart en van de weldadige werking der handelsvrijheid aangemerkt.

— Onlangs overleed in het kerspel Kilmore een der oudste inwoners, namelijk J. M. Innes, in den hoogen leeftijd van 105 jaren. Hij legde niet lang geleden nog een weg van ruim een uur te voet af.

— De Ingenieur J. Nasmyth, reeds door de uitvinding van den naar hem genoemden krachtigen stoomhamer bekend, heeft een nieuw werktuig van verniefing uitgevonden, door middel waarvan hij gelooft het grootste vijandelijke schip dat eene landing zou durven wagen, in éénen slag te kunnen vernielen, en waaraan hij den naam van Nasmyths vlottende mortier gegeven wil hebben. Hij heeft verlof tot het nemen van proeven met dat werktuig gevraagd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Januarij.

De Keizer heeft den 7den en den 8sten dezer van de Gezanten van Wurtemberg, Beijeren, Hannover, Baden en Toscane de geloofsbrieven ontvangen waardoor zij bij het Keizerlijke gouvernement worden geaccrediteerd. De Porte heeft, gelijk de Fransche *Moniteur* berigt, aan haren gezant te Parijs nieuwe geloofsbrieven afgezonden.

— In genees- en heelkundige hulp voor 's Keizers Huis wordt voorzien door niet minder dan 20 zoo genees- als heelkundigen, behalve zijn lijfarts den Heer Conneau, waarvan 4 ieder 8000 fr. en 16 ieder 6000 fr. tractement genieten, dat met nog een Secretaris à 6000 fr., 134,000 fr. bedraagt.

— De Heer Berryer, de beroemde redenaar van de legitimisten-partij, en thans Deken van de orde der Advocaten, heeft in eene zaak van twee lieden die waren veroordeeld wegens het verspreiden van het protest van den Graaf van Chambord, onder anderen gezegd, dat men thans op den weg was die tot een volstrekt verbod der gedachtenwisseling leidde; hij kwam op tegen het »dwangstelsel," en gewaagde van de »schending der aloude vrijheden." Verder weidde hij uit in den lof der oude Fransche monarchie en betoogde dat zij aan Frankrijk en vrijheid en grootheid had geschonken, terwijl men thans van beide slechts beloften had. Onder de toehoorders waren er die door toejuiching hunne goedkeuring over het gesprokene luide te kennen gaven.

— De tegenwoordige sterkte van het leger alhier bedraagt thans nog 18 regementen infanterie; 3 bataillons jagers; 4 bataillons van bijzondere wapens; 36 eskadrons ruiterij en 600 manschappen van de genie, met 42 stukken veldgeschut, te zamen nagenoeg 35,000 bajonetten en 4500 paarden. Buitendien heeft de Opperbevelhebber van het Parijsche leger, de Maarschalk Magnan, het bevel over de overige troepen in de eerste militaire divisie, van 10,000 man.

— Het landgoed Chantilly, aan den Hertog van Aumale toebehoorende, is voor ruim 11 millioen fr. verkocht.

— Alhier zijn in 1852 overleden 29,585 personen, geboren 32,324 kinderen en 10,233 huwelijken voltrokken.

— Men is hier druk bezig aan de uitgave der werken van Napoleon I. Het Comité Historique heeft eene commissie benoemd om die werken te rangschikken.

— De Zweedsche Gezant alhier de Graaf Lowenhjelm, is bijna 80 jaren oud, en geaccrediteerd geweest bij het Consulaat, het Keizerrijk, Lodewijk XVIII, Karel X, Lodewijk Philips, de voorloopige Regering, den President der Republiek en Napoleon III. Zijne functien werden slechts geschorst, toen Zweden tot de coalitie toetrad en gedurende de honderd dagen. Hij is in Frankrijk gehuwd.

TOSCANE.

Het Turynsche dagblad de *Opinione* behelst een berigt uit Florence, van den 2den dezer, van den volgenden inhoud: »Madiai is gestorven in de gevangenis waarin hij was opgesloten omdat hij de Evangelische godsdienst had omhelsd. Het lijden had zijne levenskracht verteerd. Zijne vrouw zit nog altijd gevangen; men hoopt echter dat de Groot-Hertog zich door den aandrang van de vertegenwoordigers der Protestantsche hoven zal laten bewegen om dit ongelukkige slagtoffer der godsdienstige onverdraagzaamheid te begenadigen."

PRUISSEN.

BERLIJN, 9 Januarij.

De bevolking van de Staten van het Duitsch-Verbond bedraagt 68,766 zielen, van welke Oostenrijk ruim 36, en Pruissen ruim 16 millioen bevat.

— De landverhuizing schijnt nog geenen ongunstigen invloed uitteoefenen op het cijfer der bevolking aan den Neder-Rijn; althans uit officiele opgaven blijkt, dat die van het regerings-district van Dusseldorp, 't welk in 1849 op 900,533 werd gerekend, op het laatst van het jaar 1852 is bevonden 951,354 te bedragen. Die bevolking is alzoo binnen den tijd van drie jaren met 50,821 hoofden vermeerderd. In 1849 bedroeg het aantal bewoners op elken geographischen □ mijl 9150 hoofden; — in 1852, 9600 hoofden.

— Het werk van den bekenden Hoogleeraar Gervinus, te Heidelberg verschenen, onder den titel van *Inleiding tot de Geschiedenis der 19de eeuw*, is in beslag genomen, op grond dat het opruijingen tegen de Monarchie behelst.

— Te Florence worden de echtgenooten Madiai met meer zachtheid behandeld, en men verwacht spoedig hunne invrijheidstelling, die men zal te danken hebben aan den volhardenden ijver van onzen Koning ten hunnen voordeele.

— Uit Dusseldorp wordt van den 7den gemeld, dat aldaar twee Nederlanders waren gevangengenomen, die Hollandsche staatsschuldbrieven en coupons poogden te verkoopen. Bij onderzoek bleek het, dat zij voor verscheiden duizenden aan klinkende munt en eene menigte kostbaarheden in hun bezit hadden, zoo men vermoedt afkomstig van een voor vier maanden te Roermond gepleegden diefstal. Een der gearresteerden zegt de zoon van een zeer rijken

man te zijn, dien hij in jeugdige ligtzinnigheid heeft bestolen, alleen met het doel om een pleizierreisje te kunnen doen. (Waarschijnlijk de zoon van den Heer de Jongh aan den Helder, en een ongenoemde medepligtige, die met aanzienlijke waarden, van den Heer de Jongh ontvreemd, den 2den dezer zijn doorgegaan.)

OOSTENRIJK.

WEENEN, 5 Januarij.

De invoerregten hebben voorleden jaar ruim 2 millioen fl. meer opgeleverd dan in 1851, maar de uitvoerregten eenige duizende fl. minder.

ZWEDEN.

STOKHOLM, 31 December.

H. K. H. de Kroonprinses, welke zich gedurende de laatste dagen ten gevolge van krampachtige pijnen in den onderbuik minder wel bevonden had, heeft gisteren avond een ligten aanval van koorts gehad. De nacht is rustig geweest; echter was H. K. H. dezen morgen niet vrij van koorts.

— De overleden Prins Gustaaf heeft een aantal, door hem gecomponeerde muziekstukken nagelaten, welke thans het licht zien. Onder deze bevindt zich een treurmarsch, die hij op zijn eigen dood vervaardigd heeft.

VEREENIGDE STATEN.

Den 19den December kwam een Britsche kruiser ter reede van Havannah met drie prijsgemaakte slavenschepen. Dit zigtbare blijk van Engelands vast besluit om den slavenhandel te weren en niet door de oogluiking der Spaansche overheden te laten voortduren, had onder de bevolking van Cuba diepen indruk gemaakt.

— De lengte van de brug over de Niagara zal 800 voet zijn; de bruggetorens aan de beide einden zullen de hoogte van 60 voet hebben; de brug zelve bestaat uit twee over elkander loopende bogen ter breedte van 20 voet; over de bovenste zal eene spoorbaan worden gelegd; de brug zal 40,000 ctr. hebben te dragen, terwijl er des noods nog 10,000 ctr. meer op zouden kunnen rusten.

— Over New-York heeft men uit Buenos-Ayres het belangrijke berigt ontvangen, dat de wet, waarbij de rivier Parana geopend wordt verklaard voor de vrije vaart van alle volken, door het huis der vertegenwoordigers was aangenomen en het verkeer tusschen Paraguay en Buenos-Ayres insgelijks vrij was verklaard voor alle vreemde vlaggen.

— Gedurende het jaar 1850 zijn in de Ver. Staten aangekomen 212,796 emigranten, in 1851 289,590 en in 1852 tot 16 Dec. 295,722.

CALIFORNIE.

Als met een tooverslag herstelt zich de stad Sacramento van den vreeselijken brand. De bevolking der voornaamste straten woont in tenten; de Chinezen hebben zich buiten de stad gelegerd. Een particulier liet, zoodra de brand in hevigheid toenam, zijn huis ten prooi der vlammen, verloor daardoor 10,000 dollars, reed naar eene zagerij buiten de stad, kocht daar al het timmerhout op en verkocht het met een winst van 20,000 dollars.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 13den Januarij 1853, des namiddags ten 1 ure.

Onderwerpen:

1°. Verordening op den verkoop van vleesch.
2°. Besluit tot het instellen eener vleeschmarkt.
3°. Instructie voor de Keurmeesters van het vleesch.
4°. Benoeming van eenen Opzigter over de straten.
5°. Ontslag van den Ambtenaar der plaatselijke belastingen, C. J. la Rivière, tot Bode dezer gemeente benoemd.
6°. Verkoop van roerende goederen dezer gemeente.
7°. Voordragt omtrent de Bank van Leening.

Nationale Militie.

Ligting van het Jaar 1853. — Oproeping tot de Inschrijving.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, gezien hebbende art. 51, 52, 53, 56, 57, 60 tot 68, en 166 der wet van den 8sten Januarij 1817, alsmede art. 5 der wet, van den 27sten April 1820; —

Brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Gemeente, alsmede van hen, die vroeger onder de Gemeenten Oegstgeest, Leyderdorp en Soeterwoude woonachtig zijn geweest, doch, volgens de laatstelijk opgenomen grensscheiding, tot het gebied dezer Gemeente zijn overgegaan, dat de inschrijving voor de ligting der Nationale Militie van dit jaar, geschieden moet voor hen, die geboren zijn in het jaar 1834.

Dat alle Ingezetenen zonder onderscheid, welke redenen tot vrijstelling van de dienst zij ook zouden mogen hebben, en of zij zich tegenwoordig al afwezend of in *Militaire dienst* bevinden, verpligt zijn zich te doen inschrijven; dat Ouders, Voogden of Bloedverwanten, in dezen, voor hunne naastbestaanden of pupillen, mitsgaders Regenten van publieke Gestichten, voor de onder hun beheer staanden, de belangen moeten behartigen door de bij de wet gevorderde opgave te doen, en daarvoor verantwoordelijk zijn.

Dat onder de Ingezetenen ten deze ook worden gerekend de vreemdelingen, die den zetel van hun vermogen of hun verblijf in het Koningrijk zijn komen vestigen; alzoo zij, even als de Inboorlingen, verpligt zijn mede te werken tot de gemeenschappelijke verdediging van den Staat, welke hun veiligheid en bescherming verleent.

En roepen, dien ten gevolge op, alle de in de termen vallende Ingezetenen, om te compareren in een der vertrekken van het Raadhuis:

Op Dingsdag den 11 Januarij 1853.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 1, 2 en 3.

En die van het buiten-territoir der Gemeente.

Op Woensdag den 12 Januarij 1853.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 4 en 5.

Op Donderdag den 13 Januarij 1853.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 6.

Op Vrijdag den 14 Januarij 1853.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 7 en 8.

Vermaanende Burgemeester en Wethouders voornoemd wel uitdrukkelijk de belanghebbenden, zich, door getrouwelijk op te komen, vrij te waren tegen de nadeelige gevolgen, welke uit nalatigheid in deze onvermijdelijk zouden voortvloeijen; de boven opgegevene tijdsbepaling in het oog te houden, en bij de inschrijving zich te voorzien van hunne geboorte acte, alsmede schriftelijk op te geven hunne woonplaats, en het wijk en nummer hunner huizen; ten einde hierdoor voor te komen de onaangenaamheden, welke voor de ingeschrevenen volgen moeten uit eene verkeerde spelling van den naam of een abuis in de opgaven der woonplaats, — waardoor dikwijls de ingeschrevenen te vergeefs worden gezocht bij oproepingen, welke voor hun wezenlijk belang gedaan worden. Zullende er, van heden af, ter Secretarie gevaceerd worden ter afgifte der geboorte-acten voor diegenen, welke binnen deze Gemeente zijn geboren, 's morgens van 10 tot 3 ure.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 3 Januarij 1853. VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris V. PUTTKAMMER.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort den 3 Januarij 1853.
Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden,
VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris V. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

MIDDELBURG, 6 Januarij. Door den Grooten Kerkeraad der Evangelisch-Luthersche gemeente alhier is, in zijne vergadering van heden, met zeer groote meerderheid van stemmen beroepen, als Leeraar, Dr. P. A. Roll, te Edam.

219de Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

1ste Trekking. No. 8478 een prijs van ƒ2,500. No. 13714 een prijs van ƒ1,250. Nos. 536, 5853, 8991, 9009, 17787 en 19114 ieder een prijs van ƒ1,000.

2de » No. 14532 een prijs van ƒ20,000. Nos. 162 en 10367 ieder een prijs van ƒ1,000.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapen DOCHTER, E. S. HASEBROEK, geliefde Echtgenoote van
BLEISWYK, 8 Januarij 1853. Mr. F. J. TOLLENS, *Burgemeester.*

Eenige Kennisgeving.

LEYDEN, 8 Januarij 1852. Heden ontsliep kalm en gelaten Vrouwe MARIA GEERTRUIDA NISSEN, in den ouderdom van ruim 53 jaren. Zij was gedurende 36 jaar mijne getrouwe Levensgezellin; onze Kinderen en Behuwd-Kinderen betreuren in haar de teederste Moeder, en hare Zuster eene liefdevolle Vriendin.
J. C. F. KOCH, *Luit.-Kolonel.*

Op uitdrukkelijk verlangen der Overledene zullen geene uiterlijke teekenen van Rouw gedragen worden.

Eenige Kennisgeving.

Dr. J. TICHLER en ECHTGENOOT, getroffen door de veelvuldige bewijzen van deelneming ter gelegenheid van hunne vijf en twintig jarige Huwelijks-Vereeniging, van onderscheidene zijden ontvangen, betuigen daarvoor langs dezen openlijken weg hunnen hartelijken dank.

Even als voor eenigen tijd aan 't publiek is kennis gegeven, dat er zich binnen deze gemeente eenige dolle honden vertoonden, zoo meent de ondergeteekende het nu te moeten kennis geven dat er zich een paar **dolle menschen** in ophouden; als zoodanig of als kwajongens beschouwt hij ten minste beschaafde (?) menschen, die zich niet ontzien iemand des avonds op de straat schandelijk uit te schelden en van achteren aan te vallen en te slaan, welke behandeling bij ondergeteekende II. Zondag avond op de Breedestraat heeft ondervonden.
LEYDEN, 10 Januarij 1853. Mr. A. SCHMIDT.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, is JACOB DE HARTOG, *Koopman*, wonende aldaar aan de Hoogewoerd verklaard in **Staat van Faillissement**, aanvangende op den elden dezer. Tot Regter-Commissaris is benoemd de Edel-Achtbare Heer Mr. J. VAN OUTEREN, *Regter* in voormelde Regtbank en tot Curator de Ondergeteekende, *Advocaat* te *Leyden*.
C. G. LUZAC.

De onbekende Schuldeischers van MARIA CORNELIA QUALM, Weduwe van JAN VAN SMEERDYK, overleden te *Hazerswoude*, worden nevens degenen die bekend zijn, **Opgeroepen**, om bij te wonen de **Rekening** welke door den Voogd over de Erfgenamen onder het voorregt van Boedelbeschrijving, wegens hare Nalatenschap zal worden afgelegd in het Gemeentehuis van *Hazerwoude*, den 18den Januarij 1853, des voormiddags ten *elf* ure en aldaar naar gelang van het overschietend bedrag der Nalatenschap hunne Schuldvorderingen te ontvangen.

Men verlangt, tegen genot van eenig Salaris, een **JONGELING**, die eene goede en vlugge Hand Schrift, ten einde op een Kantoor te kunnen werkzaam zijn. Brieven onder Letter S. bij den Boekhandelaar JACOBUS HAZENBERG CORNsZOON alhier.

Twee fatsoenlijke Dames verlangen te Huren tegen primo Mei op eenen vrolijken stand, in een gesloten huis, binnen de Stad *Leyden:* drie à vier **ONGEMEUBILEERDE KAMERS**, zoo mogelijk met eene Keuken en gebruik van den Zolder. Men verzoekt schriftelijke opgave van Stand en Huurprijs bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, aldaar.

TE HUUR:

een **WINKELHUIS**, staande op het midden der Botermarkt; te bevragen bij J. REIDINGER, *Kamerbehanger*, op de Breedestraat.

Bij de gehoudene Veiling op Zaturdag den 8sten Januarij 1853 in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, ten overstaan van den Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*, zijn de perceelen bij die Veiling in Bod gebragt en nader Verhoogd als volgt

No. 1.	De BUITENPLAATS *Stadwijk* onder *Soeterwoude* . .	*f* 3,700.—.
	Verhoogd met	800.—.
No. 2.	De voormalige BUITENPLAATS *Veelzigt*	- 3,600.—.
	Verhoogd met	- 400.—.
No. 3.	De BROEIJERIJ met DRUIVENKAST van 21 Ramen.	- 1,950.—.
	Verhoogd met	- 50.—.
No. 4.	De BOOMGAARD bij de Roomburger Watering	- 1,800.—.
No. 5.	HUIS EN ERF, te *Leyden*, aan de Nieuwsteeg	- 3,600.—.
No. 6.	WINKELHUIS, te *Leyden*, aan de Botermarkt	- 2,100.—.
	Verhoogd met	200.—.

Waarvan de Afslag en Toewijzing zal plaats hebben ter plaatse voorschreven, op Zaturdag 15 Januarij 1853, des avonds ten 6 ure precies.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, alwaar tot en met Vrijdag e. k. Verhoogingen kunnen worden genomen, tegen genot van *een vijfde* der Verhooggelden.

Het HUIS EN ERF aan de Hoogewoerd, Wijk III. No. 454, waarin de *Broodbakkers-Affaire* wordt uitgeoefend, hetwelk op den 8sten Januarij ll. ten overstaan van den Notaris WYNSTROOM aan den Burg alhier, is geveild en in Bod gebragt, op . . . . *f* 925.—.

Is nader Verhoogd met . . . . - 100.—.

Zullende hetzelve op den 15den Januarij aanstaande aldaar bij Afslag worden verkocht, en kunnende inmiddels ten Kantore van den Notaris nog worden verhoogd.

Bij de Opveiling der na te melden Onroerende Goederen, welke op Zaturdag den 8sten Januarij ll., in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, heeft plaats gehad, zijn dezelven in Bod gesteld, als volgt:

Een HUIS EN ERVE, waarin de *Banketbakkerij* wordt uitgeoefend, staande en gelegen te *Leyden*, aan den Nieuwen Rijn tegenover de Vischmarkt, Wijk VII. No. 19. . . . . *f* 7000.—.

En een IJSKELDER, gelegen even buiten de Zijlpoort der Stad *Leyden*, aan den Heereweg onder *Leyderdorp*. . . . . - 1200.—.

De Afslag en finale Gunning zal geschieden ter plaatse voorschreven, op Zaturdag den 15den Januarij aanstaande, des avonds ten zes ure. Verhoogingen worden inmiddels nog aangenomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*.

Bij de openbare Veiling in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden* op den 8sten Januarij 1853, ten overstaan van den te *Soeterwoude* residerenden Notaris C. KLAVERWYDEN gehouden, is het HUIS EN ERVE, zijnde een *Brood- en Beschuitbakkerij* te *Leyderdorp*, in Bod gebragt op . . . . *f* 1,200.—.

Nader Verhoogd met . . . . - 600.—.

Zullende de Afslag plaats hebben aanstaanden Zaturdag den 15den Januarij des avonds ten *zes* ure, terwijl ten Kantore van den genoemden Notaris nadere Verhoogingen zullen worden aangenomen tot daags vóór den Afslag, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de Stad *Leyden*, op Zaturdag den 29sten Januarij 1853 bij Opveiling en op Zaturdag den 5den Februarij daaraanvolgende bij Afslag, beide de dagen des avonds ten *zes ure*, van:

Een welgelegen BUITENPLAATS, genaamd: ***Middelweg***, geschikt voor Zomer- en Winterblijf, bestaande in een goed onderhouden en merkelijk verbeterde HEERENHUIZING, bevattende vijf Kamers, alle Behangen, Gestucadoord of Geplafonneerd, en gedeeltelijk van Stookplaatsen voorzien, ruime en van vele gemakken voorziene Keuken met helder Pomp- en Regenwater, Provisiekamer, Kelder, Droog- en Turfzolder, Dienstbodenkamer, voorts Koepel aan den Rijn, Tuinmanswoning, Schuur, welaangelegden Tuin, met Opgaande Boomen, Bosch-Hakhout, Boomgaard en Vischvijvers, gelegen in *Achthoven*, buitendijks te *Leyderdorp*, groot 63 roeden en 68 ellen.

Kunnende worden aanvaard dadelijk na de Toewijzing.

Te zien een week voor de Veiling en tusschen de Veiling en Afslag, telken dage van 10 tot 2 ure.

Zijnde inmiddels nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te *Soeterwoude*, alwaar van de Veiling af tot daags vóór den Afslag, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 15den Januarij 1853 bij Opveiling, en op Zaturdag den 22sten Januarij 1853 bij Afslag, telkens des avonds ten 6 ure, van de navolgende **HUIZEN en ERVEN**, allen staande en gelegen te *Leyden*, als: 1o. Zes HUIZEN EN ERVEN, aan de noordzijde van de oude Hoefstraat, Wijk II, Nos. 211 *a*, 211 *b*, 211 *c*, 211 *d*, 211 *e*, 211 *f*. — 2o. Een DITO op de Sint Jacobsgracht, Wijk II, No. 154. — 3o. Een DITO in de Sint Jorissteeg, Wijk III, No. 618. — 4o. Zeven HUIZEN in een Poort op de Zijdgracht, Wijk II, Nos. 311 *a*, 311 *b*, 311 *c*, 311 *d*, 311 *e*, 311 *f*. — 5o. Een DITO aan de zuidzijde van het Levendaal, Wijk III, No. 200. — 6o. De Helft in een HUIS EN ERF, aan de oostzijde van de Garenmarkt, Wijk II, No. 250. — 7o. Twee HUIZEN EN ERVEN, aan het Waardkerkplein, Wijk VIII, Nos. 755 en 754 *a*. — 8o. Vier DITO in de Langestraat, omtrent het Waardkerkplein, Wijk VIII, Nos. 754 *b*, 754, 753 en 752. — 9o. Een DITO aan de Oude Volmolengracht, Wijk VI, No. 710. — 10o. Twee DITO aan de noordzijde van de Langegracht, Wijk 5, Nos. 735 en 736. — 11o. Vijf DITO in de Mirakelsteeg, Wijk 6, Nos. 1097, 1097 *a*, 1096, 1095 *a* en 1095. — 12o. Vijf DITO in de Kruisstraat, Wijk V, Nos. 176, 177, 178, 179 en 179 *a*. — 13o. Een DITO in de Nonnesteeg, Wijk I, No. 399. — 14o. Een DITO op de Cellebroersgracht, Wijk I, No. 505. — 15o. Zeven DITO aan de noordzijde van de Zegersteeg, Wijk I, No. 461, 461 *a*, 461 *b*, 461 *c*, 461 *d*, 461 *e* en 461 *f*. — 16o. Een DITO aan de zuidzijde van de Zegersteeg, Wijk I, No. 462 *a*. — 17o. Drie DITO op de Achtergracht, Wijk I, No. 378, 383 en 384. — 18o. Vier HUIZEN in een Poort, gelegen als voren, Wijk I, No. 379, 380, 381 en 282. — 19o. Zes DITO in de Bakkersteeg, omtrent de Cellebroersgracht, Wijk I, No. 554, 554 *a*, 555, 555 *a*, 556 en 558. — 20o. Een DITO aan de noordzijde van de Langegracht, Wijk V, No. 977 en 21o. Een PAKHUIS in de Vrouwesteeg, omtrent de Hoogewoerd, Wijk III, No. 549 en 550.

De voorschreven perceelen kunnen worden bezigtigd daags voor en op den dag der Opveiling en van de Toewijzing, zullende inlichtingen te bekomen zijn ten Kantoren van de Notarissen P. MULLER en J. A. PRYN, te *Leyden*.

VERKOOPING,

op Woensdag den 12den Januarij 1853, 's morgens te 10 ure eene partij van 148 stuks YPEN BOOMEN, staande op den Singel tusschen de Rijnsburger- en Morsch Poorten der Stad *Leyden*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 10 Januarij.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	66	$66\frac{1}{16}$	$66\frac{1}{16}$
Dito Certificaten	3	$78\frac{3}{16}$	$78\frac{5}{8}$	$78\frac{9}{16}$
Dito dito	4	$96\frac{1}{2}$	$96\frac{5}{8}$	$96\frac{5}{8}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	96	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	120	$120\frac{1}{4}$	—
O. I. Leening	4	$96\frac{15}{16}$	$96\frac{7}{16}$	$96\frac{7}{16}$
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
Haarlemmermeer	5	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	$76\frac{13}{16}$	$77\frac{1}{8}$	77
Dito dito	5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	$108\frac{5}{8}$	$108\frac{7}{8}$	$108\frac{3}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	5	107	$107\frac{1}{8}$	$107\frac{1}{8}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	$97\frac{1}{4}$	—	—
Dito 1840	4	$92\frac{4}{5}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	$92\frac{1}{8}$	$92\frac{1}{4}$	$92\frac{1}{8}$
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	—	—	—
POLEN, Obligatiën	4	$88\frac{1}{8}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl.	250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835	500	163	$163\frac{1}{4}$	—
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	$23\frac{13}{16}$	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{13}{16}$
Dito Obligatiën	3	$49\frac{3}{4}$	$49\frac{13}{16}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	$48\frac{1}{16}$	$48\frac{7}{8}$	$48\frac{3}{4}$
Bewijzen Coupons		$4\frac{9}{16}$	$4\frac{13}{16}$	$4\frac{13}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	$72\frac{1}{4}$	—	—
Dito Metall.	5	$84\frac{1}{4}$	85	—
Dito Nieuwe	5	$93\frac{11}{16}$	$93\frac{7}{8}$	$93\frac{7}{8}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$43\frac{3}{4}$	$44\frac{3}{8}$	—
BELGIE, Banc	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	$53\frac{7}{8}$	$53\frac{15}{16}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	100	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	41	$41\frac{1}{8}$	$41\frac{1}{8}$
Dito dito	4	$38\frac{1}{2}$	$38\frac{5}{8}$	$38\frac{5}{8}$
VENEZUELA	$3\frac{1}{2}$	$40\frac{3}{4}$	—	—
MEXICO	5	$24\frac{1}{4}$	$24\frac{3}{8}$	$24\frac{5}{16}$
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{1}{16}$	$4\frac{1}{4}$	—

Grieken £ $6\frac{3}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.75 à 85.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.